

OSUUSLIIKE ITÄ-KARJALA
R. L.

TOIMINTAKERTOMUS

AJALTA
1. 1. 1929—31. 12. 1929

TOIMINTAKERTOMUS

AJALTA
1. 1. 1929—31. 12. 1929

SORTAVALASSA 1930
KANSAN VOIMA OSAKEYHTIÖN
KIRJAPAINOSSA

8000191241110

AT 1111
200 1111-1111

ERIASENTUVAT
MOITEKKAUS AMTOV NABMAK
ARZOHUVAJIA

Kulunut vuosi elettiin maassamme yleisen talouspulan merkeissä. Vähentynyt vienti vaikutti lamaannuttavasti koko liike- ja talouselämäämme. Rahan niukkuuden ja myöhäisen talventulon takia vähenivät työansiot huomattavasti, vaikuttaen ensisijassa työläisten ja pienviljelijäin ostokykyyn, josta se luonnollisena seurauksena vaikutti osuuskauppaliikkeiden myynteihin.

Valopilkkana tässä lamakaudessa kuitenkin voidaan pitää sitä, että uusia jäseniä virtaa huomattavasti osuusliikkeisiin, jota taas voidaan pitää merkinä siitä, että lamakausi avaa useankin kuluttajan silmät näkemään, kuka voi heitä ahtaana taloudellisena aikana edullisemmin palvella.

Kun katselemme omaa liikettämme kuluneen vuoden ajalta, voimme panna merkille, että olemme eläneet verrattain voimakasta nousukautta. Myynti on lisääntynyt edelliseen vuoteen verraten yli miljoonalla markalla. Uusia jäseniä on liittynyt 250 ja taloudellinenkin tulos on hyvä. Tämä kaikki siis todistaa, että pulakausi ei ole vielä kerinnyt vaikuttaa meille mitään, vaan päinvastoin. Kuluttajain luottamus ja jäsenten ostusköylyys ovat todisteena siitä, että liikkeemme on entistä paremmin voinut täyttää jäsenten tarpeet. Kulunut vuosi on ollut liikkeellemme muutenkin merkivuosi, sillä jo pitemmän aikaa vireillä ollut säästökassan perustaminen saatiin toteutettua kuluneen vuoden aikana, joten voimme nyt harjoittaa täydellistä säästökassaliikettä valtioneuvoston vahvistamien sääntöjen mukaan ja OTK:n jatkuvan valvonnan alaisena.

Jäsenistö.

Kuluneen vuoden aikana lisääntyi liikkeemme jäsenmäärä 181. Vuoden alussa oli liikkeemme jäsenmäärä 2,323. Vuoden aikana liittyi 250 ja erosi joko kuoleman tai muun syyn takia 69, ollen jäsenmäärän lisäys 181 ja jäsenmäärä vuoden 1929 lopussa 2,504.

Yhteiskunnallisen asemansa mukaan jakautuvat jäsenet eri tilastoryhmiin seuraavalla tavalla:

	miehiä	naisia	yht.
Tilallisia ja itsenäist. tilojen vuokraajia	478	56	534
Torpparia	62	3	65
Maanviljelysväkeä	220	3	223
Virkamiehiä ja suurliikkeen harjoittajia	36	—	36
Pikkuliikkeenharjoittajia	64	15	79
Teollisuus- ja kaupunkityöväkeä	856	98	954
Muuta työväkeä	409	30	439
Vapaiden ammattien harjoittajia	19	4	23
Ammatti tuntematon	5	118	123
Ryhmäjäseniä	—	—	28
	2,149	327	2,50

Edustajisto.

Sääntöjemme 25 § mukaan käyttää osuuskunnan asioiden päättämisoikeutta suhteellisilla vaaleilla valittu edustajisto, johon kuuluu 40 jäsentä.

Edustajistoon on vuonna 1929 kuuluneet seuraavat jäsenet:

Vartiainen Eero, Ilmakoski, Kärkkäinen Antti, Läskelä, Varjola H., Sortavala, Saarinen Pertell, Läskelänsuu, Ketunen Juho, Helylä, Silvennoinen Antti, Ilmakoski, Marttila Juho, Sortavala, Pouta Matti, Tuokslahti, Korpela Juho, Impilahti, Uimonen Juho, Ilmakoski, Rinkinen Juho, Läskelä, Pulkkanen Juho, Putsinlahti, Kosonen Aug., Pitkäranta, Lappalainen Kalle, Sortavala, Siirinen Juho, Läskelänsuu, Saarikivi Alex, Helylä, Roivas Einari, Rytty, Laapotti Olli, Kuokkaniemi, Laapotti Mikko, Tuokslahti, Silvennoinen Asko, Ilmakoski, Lemmetyinen, Pekka, Ilmakoski, Hyvärinen Jaakko, Helylä, Raitio Jussi, Sortavala, Lamberg Paavo, Kaalamo, Hirvikoski Edv., Lahdenkylä, Huttunen Antti, Ilmakoski, Pulkkanen Toivo, Putsinlahti, Koskinen Kalle, Helylä, Turtiainen Antti, Ilmakoski, Mäkonen Ivan, Uuksu, Neuvonen Vilppo, Kuokkaniemi, Valtonen Jussi, Lahdenkylä, Tuomela Jaakko, Impilahti, Korpilanta Olga, Sortavala, Ikonen Juho, Kaalamo, Lönkainen Kaisa, Ilmakoski, Lindén Oskari, Tuokslahti, Kontinen Herman, Helylä, Puhakka Juho, Pitkäranta, Hyvärinen Pekka, Rytty.

Edustajisto on pitänyt 2 varsinaista kokousta, joissa on käsitelty yhteensä 30 eri asiaa.

Liikkeen laajennukset.

Kuluneen vuoden aikana on liikkeemme toimintaa laajennettu avaamalla joulukuun 20 päivänä Impilahden Suomerian kylään myymälä. Kyseessäolevaa myymälää on ajateltu sinne jo useampia vuosia, mutta ei ole aikaisemmin katsottu olevan sillä menestymisen mahdollisuuksia. Kun nyt siellä on parhaillaan suuri rautatiesillan teko, joka on tuonut sinne huomattavasti uutta väkeä, katsottiin olevan oikean ajan myymälän avaamiseen. Toimipaikkojemme lukumäärä ei kuitenkaan edellämmainitun myymälän lisäykseen takia ole lisääntynyt, sillä entisistä toimipaikoista on sauna lopetettu, joten toimipaikkojemme lukumäärä jää entiselleen. Entisiin toimipaikkoihin tehtiin huomattavimmat lisäykset Kymölän kaupunginosassa olevaan myymälään, joka siirrettiin Kansan Voima O/Y:n uuteen rakennukseen. Myymälä on sikäli myöskin entisestään laajennettu, että siihen on lisätty täydellinen liha- ja maitomyymälä, joita sillä ei entisessä toimipaikassa ollut. Sisustuksensa puolesta vastaa se kaikkia nykyajan vaatimuksia ja on paikkakunnan parhain myymälä. Samoin on Rytyn myymälä siirretty entisestä huoneustosta aseman läheltä vuokrattuun uuteen huoneustoon.

Toimipaikat.

Vuoden 1929 lopussa oli liikkeellämme eri toimipaikkoja yhteensä 25, nim. konttori, varasto, panimo, leipomo, ravintola ja 20 myymälää.

Liikevaihto oli kuluneena vuonna 15,640,383:43 mk., jossa on lisäystä edellisen vuoden liikevaihtoon verrattuna 1,073,014:78 mk., eli 7,4 % jakautuen eri kuukausien osalle seuraavasti:

	Smk. +	Lisäys —	vähennys
Tammikuu	915,554:46	—	176,771:14
Helmikuu	1,114,187:42	+	9,472:62
Maaliskuu	1,331,354:71	+	88,329:74
Huhtikuu	1,326,854:96	+	171,275:63
Toukokuu	1,365,760:96	+	161,520:51
Kesäkuu	1,450,418:31	+	135,211:36

Heinäkuu	1,348,031: 93	+	211,428: 03
Elokuu	1,418,745: 18	+	148,239: 49
Syyskuu	1,269,549: 53	+	58,933: 85
Lokakuu	1,288,637: 53	+	41,440: 05
Marraskuu	1,287,096: 95	+	138,688: 70
Joulukuu	1,524,191: 49	+	85,247: 94
	15,640,383: 43		1,073,014: 78

Edelläoleva liikevaihto sekä lisäys edelliseen vuoteen verraten jakautuu eri toimipaikkojen kesken seuraavasti:

	1928	1929	+ lisäys - vähenn.
Myymälä N:o 1	957,599: 71	1,073,173: 05	+ 115,573: 34
» 2	1,003,379: 45	980,324: 45	— 23,055: —
» 3	1,142,813: 86	949,111: 17	— 193,702: 69
» 4	459,880: 05	790,496: —	+ 330,615: 95
» 5	660,917: 25	831,129: 45	+ 170,212: 20
» 6	977,167: 25	843,097: 98	— 134,069: 27
» 7	1,266,398: 05	1,357,472: 45	+ 91,074: 40
» 8	366,991: 80	249,779: 96	— 117,211: 84
» 9	1,157,959: 48	968,691: 81	— 189,267: 67
» 10	457,353: 65	461,499: 55	+ 4,145: 90
» 11	879,847: 03	963,448: 32	+ 83,601: 29
» 12	639,078: 80	595,209: 97	— 43,868: 83
» 13	427,512: 95	1,087,675: 50	+ 660,162: 55
» 14	687,515: 55	592,648: 80	— 94,866: 75
» 15	764,287: 35	703,016: 60	— 61,270: 75
» 16	840,086: 87	764,750: 27	— 75,336: 60
» 17	406,080: 75	317,900: —	— 88,180: 75
» 18	425,432: 15	483,065: 01	+ 57,632: 86
» 19	16,724: 25	724,501: 25	+ 707,777: —
» 20		4,810: 75	+ 4,810: 75
Panimo	258,792: 57	253,227: 70	— 5,564: 87
Ravintola	493,529: 20	475,258: 45	— 18,270: 75
Varasto	102,232: 33	107,202: 80	+ 4,970: 47
Leipomo	127,622: 30	46,941: 98	— 80,680: 32
Sauna	48,166: —	15,950: 16	— 32,215: 84
Smk.	14,567,368: 65	15,640,383: 43	+ 1,073,014: 78

Tavaran hankinta.

Kuluneen vuoden tavaranhankinta on toimitettu samaan tapaan kuin edellisinäkin vuosina. Teollisuustavarat on edelleenkin ostettu suoraan tehtaista OTK:n välityksellä. Siirtomaantavarat on taas keskitetty poikkeuksetta kaikki OTK:lle, joten ostosten määrä OTK:lta teki 74,3 %, joka on 3,9 % suurempi kuin edellisen vuoden ostokset ja 19 % korkeampi osuuskauppojen keskimääräistä ostoprosenttia.

Seuraava taulukko osoittaa tärkeimpien tavaramäärien hankintamäärät ja vertauksen edelliseen vuoteen:

	1928	1929
Vehnäjauhoja	189,158 kg.	199,485 kg.
Ruisjauhoja	510,680 »	558,020 »
Ruislestyä	30,150 »	41,985 »
Väkirehuja	244,451 »	225,133 »
Ryyniä	83,092 »	102,165 »
Markariinia	11,325 »	13,263 »
Ihraa	11,796 »	12,430 »
Sianlihaa	13,650 »	19,858 »
Voita	12,007 »	14,927 »
Silliä	17,375 »	13,140 »
Silakoita	6,088 »	2,843 »
Suolaa	72,286 »	74,760 »
Sokeria	162,716 »	175,189 »
Kahvia	23,623 »	33,222 »
Teetä	221 »	225 »
Karamellia	4,048 »	4,139 »
Savukkeita	7,520,700 kpl.	9,156,650 kpl.
Jalkineita	5,713 par.	5,988 par.
Kalossia	1,713 »	1,984 »
Puuvillakankaita	40,292 m.	53,624 m.
Villalankaa	270 kg.	372 kg.
Sukkia	1,382 par.	6,936 par.
Nauloja	11,171 kg.	17,319 kg.
Petroolia	43,096 »	47,651 »
Puolukoita	4,719 »	8,698 »

Kun katselemme tavaranhankintamääriä, näemme että lisäykset ovat suhteellisia myynninlisäyksen kanssa. Suurin

lisäys on kahvissa, joka johtuu siitä, että OTK:n paahdettu kahvi ei ollut vielä edellisenä vuotena niin tunnettua kun se nyt on, joten kahvin lisäys johtuu pääasiassa paahdetusta kahvista, joka onkin osoittautunut parhaaksi saatavissa olevista kahveista.

Tuotantolaitokset.

Leipomo.

Leipomon tuotanto oli kuluneena vuotena 409,836:50, jossa on vähennystä edellisen vuoden tuotantoon verraten 240,769:60, johtuen vähennys leipomon seisomisesta noin neljän kuukauden aikana. Leipomo on vuoden kuluessa siirretty uuteen huoneustoon, jossa se on toiminut lokaalikuun puolivälistä asti. Leipomon tuotteet ovat nyt saatu sellaisiksi, että ne vastaavat parhaita vastaavia laatuja. Ompa rinkeli saatu jo sellaiseksi, että sitä kysytään ulkopuolella Sortavalaakin. Mitä taas muihin laatuihin tulee, on ne tälläkertaa parhaita mitä on saatavissa.

Panimo.

Panimon tuotanto on osoittanut tasaista nousua, ollen 499,309:45, jossa on lisäystä edellisen vuoden vastaavan ajan tuotantoon verraten 54,811:— . Panimon tuotteiden laatua ei enään viimeaikoina ole kukaan moittinut, joten sen tuotteet nyt on saatu sellaisiksi, että ne vastaavat muiden tehtaiden parhaita merkkejä.

Ravintola.

Ravintolan myynti ei ole jaksanut pysyä entisellään, johtuen osaksi siitä, että seminaarin omaa ravintolaa on entisestään laajennettu ja osaksi siitä, että soitto on ravintolastamme lopetettu. Soiton lopettaminen katsottiin tarpeelliseksi sen takia, että ravintolan myynti ei jaksanut nousta siinä määrin kun sen johdosta kustannukset nousivat. Ravintolan myynti oli 475,258:45, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen verraten 1,827:75 mk.

Sauna.

Sauna toimi kuluvan vuoden aikana ainoastaan keväthalven, joka sitten rakennuksen korjauksen takia lopetettiin.

Toiminta aikanaan kerkesi sen liikevaihto kohota 15,950:16 mk., jossa on vähennystä koko vuoden liikevaihtoon verraten 32,215:84 mk. Saunan toiminnan lopettamisesta lausuttiin rakennuksen uudelleen järjestelyn aikana monenlaisia mielipiteitä, joista useat vastustivat saunan lopettamista, mutta rakennuksen järjestelyn takia nykyiselleen ei saunaa voitu siihen sijoittaa.

Säästökassa.

Säästökassa on liikkeemme uusin toimintamuoto, joka aatiin alkuun vasta elokuun 18 päivänä. Säästökassa on toimintamuoto, jossa jäsenille varautuu hyvä tilaisuus saada liikenevät varansa korkoa kasvamaan, joka samalla voi vapauttaa oman liikkeensä käyttämästä vierasta ja kalasta vekseliluottoa. Jo heti alussa sai se täyden huomion osakseen. Uusia talletuksia tuli kymmenittäin päivässä ja entisillä velkakirjoilla olleita säästöjä siirrettiin säästökassaan. Säästökassaan talletettiin kuluneen vuoden aikana 794 erässä 1,405,779 mk. ja nostettiin 169 erässä 285,335:—, ollen säästökassantallettajain saamiset, kuluneen vuoden korot huomioonotettuna 1,138,743:04 mk., jakautuen 472 vastakirjalle. Säästökassan korko on ollut $7\frac{1}{2}\%$.

Aikaisemmin liikkeessämme käytännössä ollut lainausliike toimii edelleenkin, johon vielä tallettavat ei jäsenet, koska heiltä ei voida ottaa talletuksia säästökassaan. Lainausliike toimikin alkupuolella vuotta erittäin vilkkaasti, mutta säästökassan alettua toimintansa, väheni se luonnollisesti syystä. Lainatilillä olevien tallettajain saamiset olivat vuoden päättyessä 1,421,395:21, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen verraten 1,044,604:97. Kuten edelläolevista numeroista selviää, lisääntyivät talletukset liikkeessämme ahtaasta taloudellisesta ajasta huolimatta 94,138:07 joka siis todistaa, että jäsenten harrastus ja luottamus omaa liikettään kohtaan on entisestään huomattavasti lisääntynyt.

Kiinteistöt.

Kuluneen vuoden aikana ei liikkeellemme ole hankittu uusia kiinteistöjä, mutta sensijaan on tehty huomattavia korjauksia. Ensiksikin korjattiin liikkeemme pääpaikka Sortavalassa perusteellisesti. Entisen tulipalon kautta va-

hingoittuneeseen tehdasrakennukseen tehtiin seuraavat muutokset: Alakertaan limonaatitehdas, pesutupa, leipureitten pesu- ja pukuhuoneet, sekä ruokailuhuoneet. Toiseen kerrokseen laitettiin leipomo, johon siirrettiin uunit entisestä leipomosta ja kolmanteen kerrokseen tehtiin konttorit ja johtajan asunto. Tämä korjaustyö tuli maksamaan 850,000 markkaa.

Muita huomattavampia korjauksia tehtiin Kaalamolla, jossa rakennus vuorattiin ja tehtiin uusi peltinen katto, sekä korjattiin muutenkin perusteellisesti. Korjaus tuli maksamaan noin 32 tuhatta markkaa. Uuksulle rakennettiin uusi makasiini, joka tuli maksamaan noin 10,000: — mk. Lahdenkylän tonttiin ostettiin lisämaata, ja rakennettiin makasiini, joka maksoi 4,300 mk. Lisäksi tehtiin muutamia muitakin pienempiä korjauksia. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvot olivat vuoden lopussa poistojen jälkeen 3,679,937: 82 mk.

Allaolevasta taulukosta selviää, missä paikoissa omat kiinteistöt sijaitsevat, milloin ne on ostettu ja missä niillä on oma tontti:

Toimipaikka		Rakennus ost.	Tontin suuruus.
Läskelä	N:o 1	1915	oma 2,200 m ²
Sortavala	» 2	1919	» 1,000 »
Läskelänsuu	» 3	1920	vuokra
Impilahti	» 5	1917	oma 2,250 »
Pitkäranta	» 6	1923	vuokra
Kaalamo	» 7	1919	oma 1,900 »
Rytty	» 8	1922	» 1,500 »
Helylä	» 9	1922	» 1,000 »
Kuokkaniemi	» 10	1926	» 1,800 »
Ilmakoski	» 11	1922	» 1,275 »
Putsinlahti	» 12	1924	» 255 »
Tuokslahti	» 13	1922	» 800 »
Ylä-Uuku	» 14	1922	vuokra
Genetsi	» 15	1923	»
Pitkäranta	» 16	1926	»
Ala-Uuku	» 17	1926	»
Lahdenkylä	» 18	1926	oma 1,050 »

Kalusto.

Kuluneen vuoden aikana käytettiin kalustojen hankintaan 190,383 mk., joista suurin osa on mennyt Kymölän myymälän kalustoon, sekä Kaalamon, leipomon ja konttorin kalustojen lisäykseen. Kaluston arvo oli vuoden lopussa poistojen jälkeen 558,321: — mk.

Palovakuutus.

Osuuskunnan omaisuus on vakuutettu Palo-Kansassa Kaupunkien Yleisessä paloapuyhtiössä 6,349,100: — mk. joka vastaa liikkeen hallussa olevan omaisuuden arvoa.

Valistus ja huoltotyö.

Valistustyötä on tehty entiseen tapaan. Kuluttajain Lehti on tilattu kaikille sitä haluaville liikkeen jäsenille yhteensä 1627 kpl. Osuustoiminnallisia valistusjuhlia on pidetty kaikkien myymälöiden alueella, joissa on ollut kuulijoita yhteensä noin 3500 henkeä. Kaikissa tilaisuuksissa on ollut puhujana KK matkapuhuja ja muusta juhlan ohjelmasta on aina huolehtinut liikkeen henkilökunta. Lisäksi on hallintoelimille tilattu 18 kpl. Osuusliike-lehteä ja henkilökunnalle 43 kpl. Työtoveria, jotka käsittelevät ammattialaa koskevia kysymyksiä. Myymälänhoitajien puolesta on suoritettu kurssimaksu KK. järjestämistä kirjeellisistä maatalouskurseista, sekä pidetty yhdet opastuskurssit hallintoelimille ja myymälänhoitajille säästökassan hoidosta ja tarkkailusta.

Huoltotoimintaa on edelleenkin harjoitettu vakuuttamalla kaikki ne jäsenet, jotka ovat ostaneet ja palauttaneet ostomerkkejä vähintään 2,500 mk. edestä, 500: — mk. hautausvakuutukseen ja ovat tästä avusta päässeet osalliseksi 12 liikkeemme jäsenperhettä.

Kun edelleenkin on jäsenistömme keskuudessa epäselvyyttä hautausvakuutuksen voimaantulosta ja säännöllisestä jatkumisesta, jäljennämme tähän lyhykäisesti ne kohdat vakuutusyhtiön kanssa tekemästämme hautausvakuutusoppimuksesta, jotka koskevat yllämainittuja kohtia:

Vakuutus sopimus käsittää ne henkilöt, jotka ovat vähintään kolme kalenteri vuotta olleet osuuskuntamme jäseninä ja täydelleen suorittaneet osuusmaksunsa. Näistä jäsenistä ovat kunakin vakuutusvuonna kuitenkin vakuutuksen alaisia ainoastaan ne henkilöt, jotka siinä ostomerkkien palautuksessa, joka lähinnä ennen vakuutusvuoden alkamista sattuu, osoittaneet ostaneensa osuusliikkeeltämme tavaraa vähintään 2,500: — mk. vuodessa. Siis vuonna 1930 on vakuutettu ne jäsenet, jotka ovat vuoden 1929 alussa palauttaneet vuonna 1928 ostamistaan ostoksista saamiensa ostomerkkiä vähintään 2,500 mk. ja liittyneet osuuskuntaamme jäseniksi vuonna 1926.

Hallintoneuvosto:

Hallintoneuvostoon ovat kuuluneet vakinaisina jäseninä:

Arvid Nieminen Sortavalasta,
Isak V. Saha Tuokslahdesta,
Juho Kettunen Helylästä,
Pekka Lempinen Läskelänsuusta,
Toivo Saavalainen Läskelästä,
Juho Pulkkanen Putsinlahdesta,
Asko Silvennoinen Ilmakoskelta,
Antti Sirainen Kaalamolta,
Matti Pärnänen Sortavalasta.

Varajäseninä:

Jussi Raitio Sortavalasta,
Juho Halme Pitkästärannasta,
Pekka Hyvärinen Rytystä.

Puheenjohtajana on toiminut Arvid Nieminen ja varapuheenjohtajana Jussi Raitio. Hallintoneuvoston sihteerinä on toiminut Arvi Lahti. Liikkeen kirjanpidon, pääkassan ja säästökassan tarkkailijoina ovat toimineet Arvid Nieminen ja Juho Kettunen.

Hallintoneuvosto on pitänyt vuoden aikana 6 kokousta, joissa on käsitelty kaikkiaan 54 eri kysymystä.

Johtokunta.

Johtokuntaan ovat edelleen kuuluneet toimitusjohtaja K. Ritari, toimien sääntöjen mukaan puheenjohtajana, muina

jäseninä: Pekka Kapanen, Jaakko Huovinen, Antti Ihalainen ja Tahvo Nuutinen. Johtokunnan sihteerinä on toiminut hallintoneuvoston sihteeri Arvi Lahti.

Johtokunta on vuoden aikana pitänyt 23 kokousta, joissa on pöytäkirjaan merkitty 123 pykälää.

Henkilökunta.

Osuuskunnan henkilökuntaan kuului kuluneen vuoden lopulla 77 henkilöä, jakautuen nämä eri toimiansa suhteen seuraavasti:

	naisia	miehiä	yht.
Konttori	3	2	5
Varasto	—	7	7
Myymälät	16	25	41
Ravintola	10	—	10
Panimo	3	3	6
Leipomo	5	3	8
	37	40	77

Kuluneen vuoden aikana tapahtuvista henkilökunnan muutoksista mainittakoon, että myymälänhoitajat: Otto Heikkinen, Väinö Aronen, Kaisu Veikkolainen, Salomon Veikkolainen ja J. Toivonen siirtyivät pois liikkeen palveluksesta ja kuoleman kautta siirtyi pois myymälänhoitaja Vilho Näpsett. Myymälänhoitajiksi, eronneiden tilalle valittiin Teuvo Nissinen, Viipurin Osl., Väinö Turtiainen Kyröskosken Osl., K. Rydman, E. Kokko ja Aatu Tukiaisen Sortavalasta. Liikkeen leipomon mestarin toimeen valittiin Alpo Bröms Jokelasta.

Vuoden lopussa oli osuuskunnan palveluksessa tärkeimmissä tehtävissä seuraavat henkilöt:

Toimitusjohtajana Kalle Ritari,
Tarkastajana Arvi Lahti,
Kirjanpitäjänä Anni Uimi,
Kassanhoitajana Aune Aarnio,
Varastonhoitajana Onni Silvennoinen,
Panimonmestarina K. E. Hytönen,
Leipomonmestarina Alpo Bröms,
Ravintolan emännöits. Maria Sinisalo,

Myymälän N:o	1	hoitajana	Eero Vainikainen,
»	2	»	Arvid Drockila,
»	3	»	Erkki Kokko,
»	4	»	Frans Färm,
»	5	»	Onni Kivinen,
»	6	»	Teuvo Nissinen
»	7	»	Hugo Vilén,
»	8	»	Kaarlo Rydman,
»	9	»	Väinö Turtiainen,
»	10	»	Juho Heikura,
»	11	»	Antero Silvennoinen,
»	12	»	Eemil Uimonen,
»	13	»	Juho Heikura,
»	14	»	Mikko Anttonen,
»	15	»	Elma Saarinen,
»	16	»	Pekka Timonen,
»	17	»	Aatu Tukiainen,
»	18	»	Petter Pääkkönen,
»	19	»	Herman Leskinen,
»	20	»	Sally Tuomela.

Henkilökunnan ja johdon välillä on ollut hyvä yhteisymmärrys ja sovinnollisuus, joten suurempia erimielisyyksiä ei ole syntynyt, mikä on siis tyydytyksellä mainittava.

Keskusjärjestöt.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto, K. K., edistysmielisten osuuskauppain aatteellinen keskusjärjestö, hoitaa osuuskaupallista valistustyötä ja antaa osuuskaupoille liikkeenhoidollisia ohjeita sekä suorittaa tilintarkastuksia. Näiden tehtävien ohella K.K. harjoittaa paperitavarain tukkukauppaa. K.K:lla on myöskin oma kirjapaino, kirjansitomo, tarkkailuvälinetehdas sekä paperipussitehdas. Osuuskaupoille välitettiin viime vuoden aikana tavaroita yhteensä 18,3 milj. markan arvosta. Tämä summa on 3,3 milj. markkaa suurempi kuin edellisen vuoden myyntimäärä oli.

K. K:hon liittyneet osuuskaupat toimivat viime vuoden aikana vaikeissa olosuhteissa. Vallinneesta pulaajasta johtui, että hyvin usean osuuskaupan liikevaihto väheni edelliseen vuoteen verrattuna. Tästä johtui tietysti sekä liike-

kustannusten että tavaravarastojen määrän suhteellinen ko-
hoaminen. Monia muitakin vaikeuksia ilmaantui. Onkin niin ollen luonnollista, että osuuskauppatoiminta ei viime vuoden aikana voinut edistyä samalla tavalla kuin se aikaisempina vuosina on edistynyt. Osuuskauppain toiminnasta on mainittava seuraavaa:

Osuuskauppoihin liittyi vuoden aikana kaikkiaan 21,225 jäsentä. Kun jäsenluetteloista poistettiin vuoden aikana kuolemantapausten, paikkakunnalta poismuuton y.m.s. syiden tähden kaikkiaan 4,924 jäsentä ja osuuskaupoista erosi 2,934 jäsentä, lisääntyi jäsenmäärä vuoden aikana 13,367:llä. Jäsenmäärä oli vuoden päättyessä 238,904. Osuuskauppain liikevaihto kohosi viime vuoden aikana 1,384,3 milj. markkaan. Liikevaihdon lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 18,3 milj. markkaa eli 1,34 %. Myyntipaikkain lukumäärä oli viime vuoden lopussa 1,544. Ne lisääntyivät vuoden aikana 110:llä. Säästökassain tallettajain lukumäärä oli vuoden päättyessä 127,216 ja talletuskanta 279 milj. markkaa. Tallettajain lukumäärä lisääntyi vuoden aikana 16,644:llä ja talletuskanta 15,7 milj. markalla. Vuoden päättyessä oli 89 säästökassaa toiminnassa.

Osuustukkukauppa r.l. OTK:n liikevaihto oli viime vuonna 771,9 milj. markkaa. Kun edellisen vuoden liikevaihto oli 813,5 milj. markkaa, oli liikevaihdon vähennys edelliseen vuoteen verrattuna 41,6 milj. markkaa eli 5,1 %. Liikevaihdon vähentymiseen oli syynä sekä vallinnut pulain hinnat, kuten jauhojen, sokerin, kahvin, olivat edelliseen vuoteen verrattuna 10–30 % halvemmat.

Niinikään OTK:n oman tuotannon määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna. Oman tuotannon arvo oli viime vuonna 60,9 milj. mk. ja vuonna 1928 64,8 milj. mk. Vähen-
nys oli 3,9 milj. mk. eli 6,1 %. Syyt oman tuotannon arvon vähenemiseen käyvät ilmi seuraavasta:

Tuotannon vähennys oli huomattavin Jääsken ruisjauho-
myllyssä. Viime vuonna valmistettiin myllyssä jauhoja kaikkiaan 9,3 milj. kiloa, vastaten raha-arvoltaan 25,4 milj. mk. Vastaavat luvut edelliseen vuoteen verrattuna olivat 11,7 milj. kiloa, vastaten raha-arvoltaan 36,3 milj. mk. Syynä tuotannon arvon vähenemiseen oli viime kesän melko hyvä

sato sekä osuuskauppain pidättyväisyys talvivarastojen hankinnasta.

Kahvipaahhtimon valmistus oli viime vuonna 366,492 kiloa ja raha-arvoltaan 13,7 milj. mk. Vastaavat luvut edellisenä vuonna olivat 223,000 kiloa ja 8,5 milj. mk. Valmistuksen lisääntyminen johtuu luonnollisesti siitä, että perhe-talouksissa yhä enemmän aletaan käyttää käytännössä hyvin edulliseksi tulevaa paahhtimossa paahdettua kahvia.

Tulitikkutehtaan tuotannon arvo oli viime vuonna 5,3 milj. mk. ilman valtioveroa ja edellisenä vuonna 5 milj. mk.

Neulomon ja käsityöosaston valmisteiden arvo oli viime vuonna 5,8 milj. mk. ja edellisenä vuonna 6,8 milj. mk. Kireän taloudellisen ajan takia oli neulomotuotteiden menekki maassamme viime vuonna ja varsinkin sen loppupuolella kovin heikkoa. Monet yksityisneulomot olivat pakotetut kokonaan lakkauttamaan toimintansa.

Pukimon valmisteiden menekki kasvoi huomattavasti, kun vasta nyt ollaan siirtymässä tehdasmaisesti valmistettujen pukujen käyttöön. Tuotannon arvo nousi viime vuonna 4,5 milj. mk:aan, vastaten 2,7 milj. mk. edellisenä vuonna.

Teknokemiallisen tehtaan tuotannon arvo nousi viime vuonna 3 milj. mk:aan, vastaten 1,9 milj. mk. edellisenä vuonna.

Suolaamojen valmistusarvo oli viime vuonna 0,7 milj. mk., vastaten 1 milj. mk. edellisenä vuonna.

Viime vuoden aikana valmistui OTK:lle uusi siirtomaa-tavaroiden varastorakennus Katajanokalle Helsinkiin ja uusi tehdasrakennus Sörnäisten tehdasalueelle. Viime mainittuun sijoitetaan margariinitehdas, jonka koneita juuri asetetaan paikoilleen, ja valmistuu tehdas niin, että edistysmielinen osuuskauppaväki jo kuluvan kevään aikana saa oman tehtänsä valmistamaa margariinia.

Vakuutusosakeyhtiö Kansa saavutti kuluneena vuonna pulakaudesta huolimatta hyvät tulokset. Henkivakuutusosasto myönsi 19,409 henkivakuutusta 192,356,000 mk:n vakuutussummalle. Lisäys vakuutussummassa on noin 4 milj. mk. Uusia hautausvakuutuksia myönnettiin kertomusvuoden aikana 9,340 kpl. 4,670,000 mk:n vakuutussummalle. Henkivakuutusosaston hankintatulos vuodelta 1929

on siis kokonaisuudessaan 28,749 vakuutusta 197,026,000 mk:n vakuutussummalle.

Tapaturmavakuutusosasto myönsi vuoden 1929 aikana 5,978 uutta työväen tapaturmavakuutusta 104,7 milj. mk:n työansiosummalle.

Paloapuyhdistys Kansan vakuutuskanta lisääntyi kertomusvuoden aikana 350,5 milj. mk:lla. Vakuutuskanta oli vuoden päättyessä 1,635,5 milj. mk. Edistyminen on siis edelleenkin ollut ripeätä.

Omaisuuksien 31/12 -29.

Varat:		Velat:	
Rahaa:		Tilivelat	4,508,572: 24
kassassa	286,124: 13	Tunnustet	1,470,513: —
juoksevattilillä	15,000: —	Velkakirjalainat	1,421,395: 21
Tavaravarastot:		Säästökassa talletuks.	1,138,743: 04
keskusvarastossa	1,339,904: —	Kiinnelaina	100,000: —
myymälöissä	2,736,679: 20	Osuuspääoma	28,050: —
ravintolassa	13,656: 73	Vararahasto	67,473: —
tuotantolaitoksissa	193,572: —	Käyttöraho	14,555: 11
Saatavat:		Osuusmaks. ulosm. r.	8,400: 70
ryhmäostajilta	217,308: —	Kiinteistörahasto	950,000: —
tilisaatavat	657,328: 41	O.T.K:n vast. sitoum.	973,350: —
Kalustot	549,413: 34	Varataan maksamatt.	66,950: —
Kiinteistöt	1,910,000: —	Ylijäämä $\frac{1}{1} - \frac{31}{12} - 29$	70,772: 77
Sijoitukset	1,808,054: 82		
Säästökassareservi	118,383: 44		
Kirjasto	1: —		
O.T.K:n vast. sitoum.	973,350: —		
	<u>Smk. 10,818,775: 07</u>		<u>Smk. 10,818,775: 07</u>

Tulostase 31/12 -29.

Menot:		Tuloja:	
Palkat	1,005,109: 10	Myyntivoitto	
Kustannukset	480,387: 48	myymälöissä	1,680,474: 25
Veroja	30,611: 50	tuotantolaitoksissa	442,980: 46
Korkoja	558,321: 63	Kassa-alennuksia	98,103: 94
Kiinteist. korjauks.	11,793: 66	Korkotuloja	59,978: 17
Poisto kalustosta	49,292: 03	Vuokra- y.m. tuloja	11,751: 25
» kiinteistöistä	20,049: 90		
Varataan maksamatt.	66,950: —		
Ylijäämä $\frac{1}{1} - \frac{31}{12} - 29$	70,772: 77		
	<u>Smk. 2,293,288: 07</u>		<u>Smk. 2,293,288: 07</u>

Tilivuoden ylijäämän Smk. 70,772: 77 ehdottaa johtokunta käytettäväksi seuraavasti: sääntöjen määräämänä:

Vararahastoon 50 % . . . Smk. 35,386: 38

Käyttörahastoon 10 % . . . » 7,077: 27

Smk. 42,463: 65

Jäännös käyttörahastoon . . . » 28,309: 12

Smk. 70,772: 77

Tämän jälkeen, jos johtokunnan ehdotus tulee hyväksytyksi, tulevat osuuskunnan rahastot olemaan seuraavat

Osuuspääoma Smk. 28,050: —

Osuusmaksujen ulosmaks. rahasto . . . » 8,400: 70

Vararahasto » 131,168: 50

Käyttörahasto » 21,632: 38

Kiinteistörahasto » 950,000: —

Smk. 1,139,251: 58

Sortavalassa, helmikuun 28 p:nä 1930.

JOHTOKUNTA:

Kalle Ritari. Pekka Kapanen. Antti Ihalainen.

Jaakko Huovinen Tahvo Nuutinen.

Tilintarkastuslausunto.

Valittuina tarkastamaan *Osuusliike Itä-Karjalan r.l.* hallintoa, hoitoa ja tilejä tilikaudelta tammikuun 1 p:stä 1929 joulukuun 31 p:ään 1929, olemme tämän tehtävän suorittaneet. Tällöin olemme tutustuneet johtokunnan, hallintoneuvoston ja edustajiston pöytäkirjoihin, tavaruetteloihin, liikkeen kirjanpitoon ja liikkeen toiminnan tarkkailuun. Tarkastuksen tuloksena saamme esittää arv. edustajistolle seuraavaa:

1. Käteiset rahavarat vastasivat tarkastuspäivänä rahatilin erotusta.

2. Liikkeen tulo- ja menoerät olivat asialliset ja todisteiden mukaan oikein kirjatut.

3. Tavaravarastot, kiinteistöt, irtaimistot ja muut omaisuuserät vastasivat niille kirjoihin merkittyjä arvoja.

4. Liikkeen rahastot ja muut velkaerät olivat vastavien tilien mukaisina tilinpäätökseen merkityt.

5. Saatavat, jotka aiheutuvat sääntöjen vastaisesta velka-kaupasta, ovat saatujen selvitysten mukaan varmoja.

6. Säästökassaliikettä on hoidettu sääntöjen mukaisesti ja OTK:n jatkuvan valvonnan alaisena. Kassareservi oli sen suuruinen ja siten sijoitettu kuin säännöt määräävät.

7. Johtokunnan, hallintoneuvoston ja edustajiston pöytäkirjat samoin kuin arkistokin olivat asianmukaisessa kunnossa.

8. Kirjanpito on hoidettu huolellisesti ja on sitä hallintoneuvoston puolesta tarkastettu ja kassantarkkailuja toimeenpantu.

9. Tarkastuksen kuluessa olemme saaneet sen käsityksen, että liikettä on edelleenkin johdettu ja hoidettu huolellisesti ja asianharrastuksella ja että saavutettu nettoylijäämä on, olosuhteet huomioonottaen kohtuullinen.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että tilinpäätös

vahvistettaisiin ja asianomaisille tilivelvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus kuluneelta tilikaudelta ehdolla, että saatavat sitä ennen tulevat perityiksi.

Johtokunnan ehdotusta vuosiylijäämän käyttämisestä puollamme.

Sortavalassa, maaliskuun 7 p:nä 1930.

Onni Toivonen.

K. K:n määräämä tilintarkastaja.

Matti Lamberg.

Paikallinen tilintarkastaja.

Herman Kortinen.

Paikallinen tilintarkastaja.

Hallintoneuvoston lausunto.

Tarkastettuaan edelläolevan Johtokunnan toiminta- ja tilikertomuksen, päätti hallintoneuvosto kokouksessaan 2/3—30 jättää toimintakertomuksen Edustajiston käsiteltäväksi, ehdottaen, että sen perusteella mitä toimintakertomuksesta ja tilintarkastajain lausunnosta käy ilmi, tilinpäätös vahvistettaisiin ja Johtokunnan esittämä voitonjakoehdotus hyväksyttäisiin.

Sortavalassa, maaliskuun 2 p:nä 1930.

Hallintoneuvoston puolesta:

Arvid Nieminen.

Arvi Lahti.

